

## Stjórnarskipanarmálið.

Tingið situr nú og viðgerð stjórnarskipanarmálið.

Tað kann tí vera atbugaligt at taka uppáftur tað uppskotið, ið javnaðarmenn settu fram í 1943:

*Javnaðarmanna uppskot til  
Bráðfengis stjórnarskipan  
Føroya lands.*

Formæli.

Samvinna og semja eru sterk astu og gávurkastu tættir tjóðanna millum.

Hetta ásannar allur hin demokratiski heimurin í dag og stundar eftir.

Hetta hava Norðurlanda tjóðirnar ásannað, og tær ásanna tað nú meiri enn á nøkrum sinni.

Tær stunda eftir hesum.

Samvinna og semja er beinleiðis ein livstreyt fyri tær — mest fyri tær smæstu.

Danatjóð verður tald millum heimsins mest mentaðu tjóðir.

Ævi sína hevur hon barst fyri frælsi.

Hon berjist í dag sum ongan tíð fyri livinum sum tjóð, fyri frælsi og sjálvstøðu síni.

Danatjóð er framur í øllum framstigum.

Hon er stigin eina longest í strembanini at veita øllum íbúgvatum sínum tjóð kor. Hennara sociala forsoy og menniskjaliga fatan er heimsgitin.

Danatjóð vil aldri halda í bondum aðra tjóð. Føroya tjóð kann tí ikki koma í samvinnu við høvðisari, frælsari og meira mentaða tjóð enn hana.

Samvinna og semja Dana og Føroyinga millum kann av sonnum sigast at vera ein livstreyt fyri Føroyingar sum tjóð og sjálvstøðuligur nationalur tættur í tí norðurlenska bráðrabandinum.

Træta hevur staðið um, hvat ið Føroya Løgting, og hvat ið danski ríkisdagurin, danska stjórnin og kongur hava at siga yvir og í Føroyum.

Henda træta hevur verið viðskiftamálum Føroyinga og Dana til ógagns og litlan sóma.

At halda fram hesa trætu er okkum og Dønum til minkan.

Javnaðarmenn hava tí til máls at loysa hesa trætu við at fáa eina skipan í lag, ið gevur Føroyingum og Dønum fult frælsi til hvør í sær sjálvir at gera av, í hvussu stóran mun gingið skal vera í stjórnarliga og aðra samvinnu teirra millum.

Hetta halda javnaðarmenn kann verða gjørt við at geva Føroya lögtingi lóggávavald saman við danska kongi.

Við hesum lóggávavaldi sínum kann Føroya lögting til eina og hvørja tíð avgera hvønn tætt (tættir), Føroyar skulu yvirtaka og ataka sær ta fullu stjórnarliga, peningaliga og siðmenniliga ábyrgd fyri.

Í letuni er kanska ikki lætt at

ætla, hvørjar nýggjar tættir í samfelagslivi okkara, okkum verður at sonnum gagni at yvirtaka. Hesum viðvikjandi má hvør tættur takast til viðgerðar fyri seg og kannast út í æsir, fyri og imóti, áðrenn endalig støða verður tikin.

So státt má at byrja við verða hildið fram við øllum lógum, rættarforskriftum og fyriskipanum, ið eru í gildi.

Við lóg at fáa ein óskerdan rætt til hvør í sínum lagi ella í felag, har ið báðir partar eru samdir um tað at avgera, hvussu framtíðarleiðin skal verða er hitt fyrsta frælsis- og vinabráv, ið leigir at verða skrivað Føroyinga og Dana millum.

Tá ið tað er gjørt, kenna vit okkum visar í, at tær báðar frændatjóðirnar, Føroyingar og Danir, vilja vaksa og mennast sum tvær frískar og kraftigar greinir á tí norðurlenska trænum.

Uppskot:

§ 1.

Lógir, rættarforskriftir og fyriskipanir, ið vóru í gildi tann 9. mai 1940, skulu — um tær ikki sambært teirra innihald ella sambært lógliga samtyktir eru dottnar burtur, avtiknar ella broyttar — framvegis verða í gildi, har ið umstøður eru til tess, til lóglig samtykt avger annað.

A sama hátt skulu kunngeranir sambært stjórnarskipanina nr. 1 av 9. mai 1940 verða í gildi, til onnur lóglig samtykt verður kunngjerd.

§ 2.

Soleingi, sum henda bráðfengis stjórnarskipan verður í gildi, er lóggávvaldið hjá kongsvaldinum og Føroya lögtingi í felag.

Meðan viðurskiftini eru soleiðis, at lógir ikki kunnu verða lagdar fyri kongin til staðfestingar og kunngeran, situr Føroya amtmaður kongsins vegna við heimildini viðvikjandi staðfestan og kunngeran.

Allar lógir verða at samtykkja av lögtinginum á feroyskum og danskum máli og verða kunngjerdar á báðum málum.

Í kunngerðanini verða lóginar at bera fram við undirskriftini hjá landsnevndarinnar forseta ella øðrum limi landsnevndarinnar, um lógin viðvikjur máli, ið serliga liggur undir hansara virki, og við einari av kongi ella í kongsins stað av amtmanninum undirskrivaðari staðfestingarátækning.

§ 3.

Løgtingið velur eina landsnevnd við vanligum atkvæðumeiráluta.

Undir ábyrgd fyri lögtinginum stjórnar landsnevndin teim málum, ið sambært galdandi lóg eru lögð ella sambært framtíðarlógum lógum verða lögð undir tingsins ræði.

Tá ið lögtingið ikki situr, kann landsnevndin tingsins vegna í bráðskundmálum samtykkja lógir.

Tilfar lógir skulu í fyrstu ting-

## Nýggj skaldsøga um Føroyar!

Bøkur Rich. B. Thomsens gripa djúpt inn í søgu okkara fyrr og nú. Føroyingar kunnu yvirhøvur ikki fáa betri lestur enn hina viðgittu

**BLÁMANNAVÍK**

ið fæst enn og nýggju bók hansara

**LAGNAN**

ROMAN FRA FÆRØERNE

ið verður at fáa um miðjan december í ár.

Sum navn ið sigur frá, er skaldsøgan um liv og deyða, stríð og vanlukkur, hatur og kærleika. Og søgan er um okkara forfedrar, okkara egna land frá 16. öld.

Bókin **LAGNAN** er um 390 síður og kemur at kosta 18½ krónu.

Hon kann nú bíleggjast hjá

**H. N. Jacobsens bókahandli**

og úti á bygd sum vant.

setu aftaná leggjast fyri tingið.

Landsnevndarlimirnir velja sína millum ein forseta og kunnu byta arbeiðið sína millum ella gera tað í felag. Uppskot um hetta verða at leggja fyri lögtingið til samtyktar. Samtykt verða tey so at kunngerá av lögtinginum.

§ 4.

Frá 1. januar 1944 at rokna kann eingin beinleiðis skattur til lögtingið verða kravdur, áðrenn tað leypandi árs figgjarætlan fyri landastýrið í Føroyum er samtykt og kunngjerd.

Í figgjarætlanini verða settar tær av lögtinginum samtyktu játtanir. Í somu figgjarætlan verður greitt frá statsins utreiðslum og innlegum viðvikjandi Føroyum.

§ 5.

Henda bráðfengis stjórnarskipan verður í gildi, til broyttan er samtykt á lógligan hátt aftaná at samráðing millum danska ríkisstýrið og lögtingið er farin fram.

So skjótt ófriðartíðin er av, tekur Føroya lögting upp tingingar um framtíðar stjórnarlag Føroya.

§ 6.

Henda lóg kemur í gildi beinavegin. Samstundis fer stýrisskipanin nr. 1 av 9. mai 1940 úr gildi.

**Jólaheilsur til Føroya**

verða sendar 15., 17., 19., 21. og 23. december kl. 23.

**Post- og skipasambandið.**

Til Føroya Løgtings.

Post- og skipasambandið innanoyggja í Føroyum er í ólagi.

Tað er tí eitt ynski hjá monnum í flestum oyggjum at fáa eina landsskipan í lag hesum spurningi viðvikjandi.

Sum nú landið liggur, er málið í høvuðsheitini á privatum bondum, og sum vanligt hevur tað privata í hesum færi sum í øðrum ikki hug at vera við aðrastaðni, enn har ið tað peningaliga loysir seg.

Tá ið oyggjar okkara eru smáar og liggja so fyr, at ferðasambandið millum meginbygdirnar og útríðstøðini ikki loysir seg, verða hesi at sita meiri ella minni innibyrð og utigloymd.

Varð tað so skipað, at hitt almenna hevði ferðasambandið har, ið tað nú loysir seg væl, og sum tað privata fegin vil hava, kundi yvirskotið verið nýtt til at skoyta uppi, har ið undirskot noyðdist at verða, av ferðasambandinum.

Skotið verður tí uppá, at hitt almenna yvirtekur alt ferðasambandið og skipar tað eftir eina landsætlan, hvareftir útríðstøðini fáa eitt gott og álítandi ferðasamband við miðstøðini.

Eín tilik skipan verður ikki bara tekkilg fyri tann einstaka, men vil verða framleiðsluni og samvinnuni íbúgvanna millum til stóran bata.

Á Føroya lögtingi, tann 20. nov. 1945.  
Føroya javnaðarflokkur